

کتاب شب امتحان عربی (۱) پایه دهم انسانی از ۴ قسمت اصلی تشکیل شده است که به صورت زیر است:

۱- آزمون‌های نوبت اول: آزمون‌های شماره ۱ تا ۴ این کتاب مربوط به مباحث نوبت اول است که خودش به دو قسمت تقسیم می‌شود:

الف) آزمون‌های طبقه‌بندی‌شده: آزمون‌های شماره ۱ و ۲ را درس به درس طبقه‌بندی کرده‌ایم. بنابراین شما به راحتی می‌توانید پس از خواندن هر درس از درس‌نامه تعدادی سؤال را بررسی کنید. حواستان باشد این آزمون‌ها هم، ۲۰ نمره‌ای و مثل یک آزمون کامل هستند. برای این آزمون‌ها در کنار سؤالات، نکات مشاوره‌ای نوشته‌ایم. این نکات به شما در درس خواندن قبل از امتحان و پاسخگویی به آزمون در زمان امتحان کمک می‌کنند.

ب) آزمون‌های طبقه‌بندی‌نشده: آزمون‌های شماره ۳ و ۴ را طبقه‌بندی نکرده‌ایم تا دو آزمون نوبت اول مشابه آزمونی باشد که معلمان از شما خواهد گرفت.

۲- آزمون‌های نوبت دوم: آزمون‌های شماره ۵ تا ۱۲ از کل کتاب و مطابق امتحان نهایی طرح شده‌اند. این قسمت هم، خودش به ۲ بخش تقسیم می‌شود:

الف) آزمون‌های طبقه‌بندی‌شده: آزمون‌های شماره ۵ تا ۸ را که برای نوبت دوم طرح شده‌اند هم طبقه‌بندی کرده‌ایم. با این کار باز هم می‌توانید پس از خواندن هر درس تعدادی سؤال مرتبط را پاسخ دهید. هر کدام از این آزمون‌ها هم، ۲۰ نمره دارند. در واقع در این بخش، شما ۴ آزمون کامل را می‌بینید. این آزمون‌ها هم نکات مشاوره‌ای دارند.

ب) آزمون‌های طبقه‌بندی‌نشده: آزمون‌های شماره ۹ تا ۱۲ را طبقه‌بندی نکرده‌ایم؛ پس، در این بخش با ۴ آزمون نوبت دوم، مواجه خواهید شد. این آزمون‌ها شامل امتحان نهایی خرداد ۱۴۰۳، شبیه‌ساز امتحان نهایی خرداد ۱۴۰۳ و دو آزمون چالشی‌تر با عنوان «بیست پلاس» است.

۳- پاسخ‌نامه تشریحی آزمون‌ها: در پاسخ تشریحی آزمون‌ها تمام آن‌چه را که شما باید در امتحان بنویسید تا نمره کامل کسب کنید، برایتان نوشته‌ایم. پاسخ‌ها مطابق با فرمت پاسخ‌برگ مورد تأیید آموزش و پرورش دارای ریز بارم و شماره درس می‌باشند.

۴- درس‌نامه کامل شب امتحانی: این قسمت برگ برنده شما نسبت به کسانی است که این کتاب را نمی‌خوانند (در این قسمت تمام آن‌چه را که شما برای گرفتن نمره عالی در امتحان عربی زبان قرآن (۱) نیاز دارید، تنها در ۲۰ صفحه آورده‌ایم، بخوانید و لذتش را ببرید!

فهرست

صفحه صفحه

نوبت آزمون پاسخ‌نامه

آزمون شماره ۱	آزمون شماره ۱	اول	۳	۳۱
آزمون شماره ۲	آزمون شماره ۲	اول	۶	۳۲
آزمون شماره ۳	آزمون شماره ۳	اول	۸	۳۴
آزمون شماره ۴	آزمون شماره ۴	اول	۱۰	۳۵
آزمون شماره ۵ خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح	آزمون شماره ۵ خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح	دوم	۱۲	۳۶
آزمون شماره ۶ خرداد ۱۴۰۲ - نوبت عصر	آزمون شماره ۶ خرداد ۱۴۰۲ - نوبت عصر	دوم	۱۵	۳۷
آزمون شماره ۷	آزمون شماره ۷	دوم	۱۸	۳۹
آزمون شماره ۸	آزمون شماره ۸	دوم	۲۰	۴۰
آزمون شماره ۹ نهایی خرداد ۱۴۰۳	آزمون شماره ۹ نهایی خرداد ۱۴۰۳	دوم	۲۳	۴۱
آزمون شماره ۱۰ شبیه‌ساز خرداد ۱۴۰۳	آزمون شماره ۱۰ شبیه‌ساز خرداد ۱۴۰۳	دوم	۲۵	۴۳
آزمون شماره ۱۱ بیست پلاس (چالشی‌تر)	آزمون شماره ۱۱ بیست پلاس (چالشی‌تر)	دوم	۲۷	۴۴
آزمون شماره ۱۲ بیست پلاس (چالشی‌تر)	آزمون شماره ۱۲ بیست پلاس (چالشی‌تر)	دوم	۲۹	۴۵

بارم‌بندی درس عربی زبان قرآن (۱) دهم انسانی

مهارت‌های زبانی	نوبت اول	نوبت دوم
مهارت واژه‌شناسی	۲/۵ نمره	۲/۵ نمره
مهارت ترجمه به فارسی	۶/۵ نمره	۶/۵ نمره
مهارت شناخت و کاربرد قواعد	۷/۵ نمره	۷/۵ نمره
مهارت درک و فهم	۲ نمره	۲ نمره
مهارت مکالمه	۱/۵ نمره	۱/۵ نمره
جمع	۲۰ نمره	۲۰ نمره

عربی، زبان قرآن (۱)		رشته: ادبیات و علوم انسانی		تاریخ آزمون: دی ماه	
نوبت اول		پایه دهم		مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	
خبریه					
آزمون					
۱					
درس اول					
۱	۰/۲۵	ترجم الكلمة التي تحتها خط: أَكَلْتُ الْفَطُورَ فِي الْمَطْعَمِ.		برای پاسخگویی درست به این نوع پرسش‌ها باید تک‌واژه‌هایی که بعد از متن هر درس آمده را به خوبی بدانید.	
۲	۱	عَيْنَ مَا طُلِبَ مِنْكَ. الف) مُجَدِّ (المترادف): ب) رَخِيصَةً (المتضاد): ج) دُرٌّ (الجمع): د) أَنْجُم (المفرد):		دانستن مترادف، متضاد، مفرد و جمع اسم‌هایی که در هر درس آمده به شما کمک می‌کند و دایره لغات شما را افزایش می‌دهد.	
۳	۰/۲۵	عَيْنَ الكلمة الغريبة في المعنى: (۱) الشَّمْس (۲) الكوكب (۳) الغيم (۴) القمر			
۴	۱	ترجم الآية و العبارة إلى الفارسيّة: الف) ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ﴾ ب) و زانته بأنجم / كالدُّرِّ المُنْتَشِرَةِ		سعی کنید واژه به واژه در ذهن خود ترجمه کنید و بعد از آن یک جمله روان با سافت زبانی فارسی بنویسید و فعل را در پایان جمله بیاورید.	
۵	۰/۵	عَيْنَ الصَّحِيحِ وَالْخَطَأِ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ وَالْوَقَاعِ: الف) الأعداد الأصلية هي: واحد، اثنان، ثلاثة، أربعة، خمسة ... ب) الأعداد الترتيبية هي: الأول، الثاني، الثالث، الأربع، الخامس ...			
درس دوم					
۶	۰/۵	ترجم الكلمتين اللتين تحتها خط: الف) هو يُحَافِظُ عَلَى الْهَدْوِ فِي الصَّفِّ. ب) وَقَفْتُ أَمَامَ بَابِ الْمُسْتَوْصَفِ.			
۷	۱	ترجم العبارتين إلى الفارسيّة: الف) إِنَّكُمْ مَسْئُولُونَ حَتَّى عَنِ الْبِقَاعِ وَالبَهَائِمِ. ب) خَمْسَةٌ وَسَبْعُونَ زَائِدُ خَمْسَةٍ وَعَشْرِينَ يُسَاوِي مِئَةً.			
۸	۰/۷۵	ترجم الأفعال إلى الفارسيّة: الف) اَلتَّلْمِيذَاتُ مَا أَطْفَانُ الْمُكَيِّفِ وَ الْمُصَابِيحِ. ج) لَا تَرْمِي الثَّقَايَاتِ.		ب) اِلْتَبَثُوا فِيهِمْ سَنَةً وَاحِدَةً.	
۹	۰/۵	عَيْنَ العدد الصحيح للفراغ: الف) كتابان (اثنين - اثنان)		در انتقاب صفت، به تعداد و هسیت کلمه دقت کنید.	
۱۰	۱	ضَعْ فِي الْفَرَاغِ ضَمِيرًا مَنَاسِبًا: الف) ما وَضَعُوا. (هم - هي - هو) ج) لا تَنْسَى. (نحن - أنتم - هي) ب) ما عَلِمْنَا. (أنا - نحن - أنت) د) سَتَنْزِلُونَ. (نحن - أنتن - أنتم)		هماهنگی ۱۳ ضمیر با ۱۴ فعل اهمیت دارد.	
۱۱	۱	اُكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مَنَاسِبَةً حَسَبَ الْمَعْنَى وَالْقَوَاعِدِ: الف) واحدة في الحديقة. (تلميذة - تلميذة) ج) الجار بما حدث في الشارع. (خبرث - أخبرونا - أخبرني) ب) أذهب إلى الغرفة (الرابعة - الرابع - أربع) د) رأيت في القندي فارغة. (حجرة - حجرة - حجرات)			
درس سوم					
۱۲	۰/۲۵	ترجم الكلمة التي تحتها خط: كَسَرَ الطِّفْلُ الرَّجَاجَ.			
۱۳	۱/۵	ترجم الآية و العبارتين إلى الفارسيّة: الف) ﴿وَيُنَزِّلْ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا﴾ ب) الأسماك ليست متعلّقة بالمياه المجاورة بل بمياه المحيط الأطلسي. ج) أدب الوالد الطفل فتأدّب.			

عربی، زبان قرآن (۱)		رشته: ادبیات و علوم انسانی		تاریخ آزمون: دی ماه	
نوبت اول		پایه دهم		مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	
۱۴	انتخب الترجمة الصحيحة: الف) ﴿سَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ (۱) کسانی که به دیگران ستم کردند خواهند فهمید. ب) المُواطِنُ مَنْ يَعِيشُ مَعَكَ فِي وَطَنِكَ وَهُوَ مِنْ أَهَالِيهِ. (۱) هم‌وطن کسی است که با تو در کشورت زندگی می‌کند و او از اهالی آن است. (۲) شهروند کسی است که با تو و همراه تو در شهر تو زندگی می‌کند و ساکن آن‌جا است.	۵/۱	روی ترجمه فعل‌ها و کلمات مکتب کنید.		
۱۵	أَكْتُبْ نَوْعَ الْأَفْعَالِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ وَ صِيغَتَهَا: الف) هَلْ تُصَدِّقِينَ أَنَّ تَرِينَ فِي يَوْمٍ مِنَ الْأَيَّامِ أَسْمَاكَ تَتَسَاقَطُ مِنَ السَّمَاءِ. ب) حَيَّرَتْ هَذِهِ الظَّاهِرَةُ النَّاسَ سَنَوَاتٍ فَمَا وَجَدُوا لَهَا جَوَابًا.	۱	نوع فعل یعنی شافقت زمان فعل، ماضی مثبت، ماضی منفی، مضارع، امر، نهی و ...		
۱۶	ترجم الأفعال إلى الفارسيّة: الف) الْأَعْصَارُ لَا تَسْحَبُ الْأَسْمَاكَ إِلَى السَّمَاءِ. ب) أَلْعُلَمَاءُ مَا يَتَسَوُّوْنَ مِنَ الْمَعْرِفَةِ.	۵/۵			
۱۷	عَيِّنِ الْفِعْلَ الْإِلَازِمَ وَ الْمَتَعَدِّي: «تَحَدَّثُ هَذِهِ الظَّاهِرَةُ فَيُشَاهِدُ النَّاسَ غَيْمَةً سَوْدَاءَ».	۵/۲۵			
۱۸	إِقْرَأِ النَّصَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ: «يحدث «مطر السمك» سنوياً في جمهورية الهندوراس في أمريكا الوسطى. تحدث هذه الظاهرة مرتين في السنة أحياناً. فيلاحظ الناس غيمة سوداء عظيمة و رياحاً قويةً و مطراً شديداً لمدة ساعتين أو أكثر ثم تصبح الأرض مغروشة بالأسماك فيأخذها الناس لطبخها و تناولها. حاول العلماء معرفة سر تلك الظاهرة العجيبة، فأرسلوا فريقاً لزيارة المكان و التعرف على الأسماك التي تتساقط على الأرض.» الف) ماذا يلاحظ الناس؟ ب) كم مرة تحدث الظاهرة؟ ج) ماذا يأخذ الناس؟ د) كم الأفعال المزيدة في النص؟	۱	اول سؤال‌های بعد از متن را بنویسید بعد بروید سراغ متن و پهله‌ای که تشابه کلمات دارد.		
درس چهارم					
۱۹	أَكْتُبْ تَرْجُمَةً مَا أُشِيرَ إِلَيْهِ بِخَطٍّ: تَعَاشَرُوا كَالْإِخْوَانِ وَتَعَامَلُوا كَالْأَجَانِبِ.	۵/۲۵			
۲۰	ترجم الآیة و العبارتين إلى الفارسيّة: الف) ﴿إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ﴾ ج) مَنْ رَأَى مِنْكُمْ أَحَدًا يَدْعُو إِلَى التَّفْرِيقِ فَهُوَ عَمِيلُ الْغَدْوِ.	۱/۵			
۲۱	کمل الترجمة الفارسيّة: الف) الزَّرَافَةُ لَا تَنَامُ فِي الْيَوْمِ الْوَاحِدِ إِلَّا أَقَلَّ مِنْ ثَلَاثِينَ دَقِيقَةً. ب) الْمُدِيرُ نَصَحَنَا وَنَدَّمْنَا عَلَى عَمَلِنَا الْقَبِيحِ.	۱	کلماتی از جمله را که ترجمه نشده، تشفیهن دهید.		
۲۲	ضَعِ فِي الْفَرَاغِ فِعْلاً مَنَاسِبًا: الف) الرُّمْلَاءُ (عارفتم - عرفتین - تعارفوا) ج) نحنُ (لا يتعارفون - ما تعارفنا - ما اتعارف)	۱	به هماهنگی نهاد و گزاره (مبتدا و فعل) توبه کنید.		
۲۳	أَكْتُبْ وَزْنَ الْكَلِمَاتِ الثَّلَاثِيَّةِ وَ حُرُوفَهَا الْأَصْلِيَّةَ: الف) أَذْخَلَ، يُدْخِلُ، إِذْخَالَ ب) ضَرَبُوا، إِضْرِبْ، ضَرْبَ	۵/۵			
۲۴	انتخب الكلمة المناسبة حسب التوضيحات: (كلمتان زائدتان). الف) قِطْعَةٌ مِنَ الْأَرْضِ. (الفارغ) ب) إِسْمٌ إِشَارَةٌ لغير القريب. (المحيط) ج) أَكْبَرُ مِنَ الْبَحْرِ كَثْرَةً. (النهر) د) لَيْسَ فِي دَاخِلِهِ شَيْءٌ. (البقعة) هـ) التَّفَايَةُ (التفاية) و) ذَاكَ	۱			
۲۵	انتخب الصحيح للفراغ: الف) لَا يَقْبَلُ الشَّعْبُ الْإِيرَانِيَّ أَيَّ (حُرِّيَّةٍ - ضَغْطٍ) ب) الْمُسْلِمُونَ فِي مَسَاحَةٍ وَاسِعَةٍ مِنَ الْأَرْضِ. (يعيشون - يعيشن)	۵/۵			

آزمون		رشته: ادبیات و علوم انسانی		عربی، زبان قرآن (۱)		
۱		پایه دهم		نوبت اول		
تاریخ آزمون: دی ماه						
مدت آزمون: ۸۰ دقیقه						

۰/۵	الف) انتخاب الجواب الصّحیح: لِمَنْ هَذِهِ الْحَقِیْبَةُ؟ هَذِهِ الْحَقِیْبَةُ لـ..... (أُسْرَتِي - أَقْدَامِي) ب) انتخاب السّؤال المناسب لهذا الجواب: أَلْبِلَاذُ الْإِسْلَامِیَّةِ تَحْتَلِفُ فِي لُغَاتِهَا وَأَلْوَانِهَا. ۱) لِمَاذَا تَحْتَلِفُ الْبِلَادُ الْإِسْلَامِیَّةُ؟ ۲) فِي أَيِّ شَيْءٍ تَحْتَلِفُ الْبِلَادُ الْإِسْلَامِیَّةُ؟	۲۶
۱	رَتَّبِ الْكَلِمَاتِ وَ اكْتُبْ سَوَالاً وَ جَوَاباً: «هَذِهِ - مَا - حُبُّوبٌ - الْخُبُوبُ - مَهْدَنَّةٌ - .. - صُدَاعِي - لـ - ؟» السُّؤال: الجواب:	۲۷
۲۰	جمع نمرات	موفق باشید

	تاريخ آزمون: خرداد ١٤٠٣ مدت آزمون: ٩٠ دقيقة	رشته: ادبيات و علوم انسانی پایه دهم	عربي، زبان قرآن (١) نوبت دوم
--	--	--	---------------------------------

٠/٢٥	١١ عَيْنَ الْفَعْلِ الْمُتَعَدِّي: ﴿وَالْحَقُّ أَنزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ﴾
١	١٢ إِنْتَخِبِ الصَّحِيحَ: (الف) خَمْسَةٌ واقفون أمام الملقب. (جنود - جنوداً - جندياً) (ب) قرأت الدرس (السادس - السادس - السادسة) (ج) سبعة في عشرة يساوي (تسعين - سبعين - سبعة عشر) (د) الساعة العاشرة إلا عشر دقائق: (٩:٤٠ - ٩:٥٠ - ١٠:١٠)
١/٢٥	١٣ أكتب المحل الإعرابي للكلمات التي تحتها خط: (الف) يُسْتَخْرَجُ النَّطْرُ مِنْ بَاطِنِ الْأَرْضِ. (ب) الْفَلَاحُ الْمُجْدُّ يَزْرَعُ أَشْجَارًا.
١	١٤ (الف) عَيْنُ فِي الْعِبَارَةِ التَّالِيَةِ: (١) الْفَاعِلُ (٢) الْمُضَافُ إِلَيْهِ (٣) الصَّغَةُ «يَحْتَرِّمُ الْمُعَلِّمُونَ الطُّلَّابَ الْمُؤَدِّبِينَ عِنْدَ الْأَصْدِقَاءِ» (ب) عَيْنُ الْاسْمِ التَّنْبِيْ: «أَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَتْ عَاقِبَةُ الرَّاسِبِينَ؟»
٠/٥	١٥ (الف) عَيْنُ حَرْفٍ جَرَّ يَمَعْنَى «فِي»: (١) ﴿لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرِ﴾ (٢) ﴿لَكُمْ دِينُكُمْ وَ لِي دِينِ﴾ (ب) إِنْتَخِبِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ لِلْحَرْفِ الْجَارِ الَّذِي أُشِيرَ إِلَيْهِ بِخَطِّ: الدَّهْرُ يَوْمَانِ: يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ. (به نفع تو - به زیان تو - برای تو)
١	١٦ إِنْتَخِبِ الْكَلِمَةَ الْمُنَاسِبَةَ حَسَبَ التَّوْضِيحَاتِ: (كَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ) الإقتراح - الميناء - المهرجان - المصافي - الجمارك - الاستقبال (الف) إحتفال بمناسبة جميلة. (ب) إدارة مسؤولة عن الصادرات إلى الخارج والواردات. (ج) إعطاء حلّ و بيان طريقة للقيام بعمل. (د) مكان على ساحل البحر تشاهد السفن على جنبه.
٠/٥	١٧ (الف) إِنْتَخِبِ الْجَوَابَ الصَّحِيحَ: - مِنْ أَيْنَ اشْتَرَيْتِ الْأَدْوِيَّةَ؟ - اشْتَرَيْتُهَا مِنْ (الصيدلي - الصيدليّة) (ب) إِنْتَخِبِ السُّؤَالَ الْمُنَاسِبَ لِهَذَا الْجَوَابِ: خَرَجْتُ مِنَ الْبَيْتِ فِي السَّاعَةِ الثَّامِنَةِ. (١) مَتَى خَرَجْتُ مِنَ الْبَيْتِ؟ (٢) كَيْفَ خَرَجْتُ مِنَ الْبَيْتِ؟
١	١٨ إقرأ النَّصَّ ثُمَّ اكْتُبْ مَا طُلِبَ مِنْكَ: «الدَّلفين من عجائب خلق الله في البحار. وزنه يبلغ ضعف وزن الإنسان تقريباً. له دور مهم في حياة الإنسان في الحرب والسلام. وهو مُنقذ الإنسان من الخطر في البحر أحياناً. كذلك يتكلم باستخدام أصوات معيّنة. سمك القرش عدوه. هو يقتل سمك القرش بأنفه الحادّ.» (الف) أجب عن السؤالين حسب النص: (١) كيف يتكلم الدلفين؟ (ب) عين الصحيح والخطأ حسب النص: (١) يقتل الدلفين بالأنف الحادّ. (٢) وزن الإنسان أقل من وزن الدلفين.
١	١٩ رتب الكلمات واكتب سؤالاً و جواباً: «رُزٌّ - ما هو - دجاج - القشاش - مع - طعام» السؤال: الجواب:
٢٠	جمع نمرات موفق باشيد

پاسخنامه تشریحی

آزمون شماره ۱ (نوبت اول)

۱- الفطور: صبحانه (۰/۷۵)؛ صبحانه را در رستوران خوردم.

۲- الف) مُجَدَّ = مُجْتَهَد (کوشا)

ب) رَخِصَة = غالیة (ارزان ≠ گران)

ج) دُزَر (مرواریدها)

د) نَجْم، نَجْمَة (ستاره) (هر مورد ۰/۷۵)

۳- گزینة «۳» (۰/۷۵)؛ معنی گزینةها: ۱) خورشید / ۲) ستاره ۳) ابر / ۴) ماه

۴- الف) ستایش از آنِ خدایی است که آسمانها و زمین را آفرید (۰/۷۵) و (در آن‌ها) تاریکی‌ها و روشنایی را قرار داد. (۰/۷۵)

ب) و او (خداوند) آن را با ستارگانی مانند (۰/۷۵) مرواریدهای پراکنده آراست. (۰/۷۵)

الف) الحمدُ: حمد و ستایش / خَلَقَ: فعل ماضی، ضمیر مستتر «هو» فاعل آن، آفرید / السماوات: آسمان‌ها را / جَعَلَ: فعل ماضی، فاعل آن ضمیر مستتر «هو»، قرار داد / الظلمات: تاریکی‌ها را / التور: معطوف به «الظلمات»، روشنایی

ب) زان: فعل ماضی ثلاثی مجرد، معلوم و متعدی، فاعل آن «هو» مستتر، آراست، زینت داد / هـ: مفعول، آن را / بانجم: با ستارگانی / الذر المنتشرة: ترکیب وصفی (موصوف، جمع مکسر غیرانسان + صفت به صورت مفرد مؤنث، مرواریدهای پراکنده)

۵- الف) درست (ب) نادرست (هر مورد ۰/۷۵)

الف) اعداد اصلی به ترتیب این‌گونه است: واحد (یک)، اثنان (دو)، ثلاثة (سه)، أربعة (چهار)، خمسة (پنج) ...

ب) اعداد ترتیبی به ترتیب این‌گونه است: الأول (اول)، الثاني (دوم)، الثالث (سوم)، الرابع (چهارم)، الخامس (پنجم) ...

۶- الف) الهدوء: آرامش؛ او از (حفظ) آرامش در کلاس مراقبت می‌کند.

ب) المستوصف: درمانگاه؛ تو جلو در درمانگاه ایستادی. (هر مورد ۰/۷۵)

۷- الف) قطعاً شما مسئول (پاسخگو) هستید (۰/۷۵) حتی در مورد قطعه‌های زمین و چارپایان. (۰/۷۵)

ب) هفتاد و پنج به اضافه (۰/۷۵) بیست و پنج برابر است با صد. (۰/۷۵)

الف) اِنْ: قطعاً / كَمْ: شما / مسؤولون: مسئول هستید / عن البقاع: در مورد قطعه‌های زمین / البهائم: معطوف به «البقاع»، چارپایان

ب) خمسة و سبعون: مبتدا، عدد اصلی به صورت معطوف، هفتاد و پنج / زائد به اضافه / خمسة و عشرين: عدد اصلی، بیست و پنج / يساوي: فعل مضارع در باب مفاعلة، فاعل آن «هو» مستتر، برابر است با / مئة: مفعول، صد

۸- الف) ما أطفأنا (فعل ماضی منفی، جمع مؤنث غایب): خاموش نکردند.

ب) إلتبوا (فعل امر، جمع مذكر مخاطب): بمانید.

ج) لا ترمي (فعل نهی، مفرد مؤنث مخاطب): پرت نکن (هر مورد ۰/۷۵)

۹- الف) إثنان (دو) (ب) العاشرة (دهم) (هر مورد ۰/۷۵)

الف) چون «کتابان» به صورت مثنی و با «ان» آمده است، عدد آن نیز به عنوان صفت آن با «ان» می‌آید: إثنان

ب) چون «المدرسة» اسم مفرد مؤنث است، صفت آن نیز که عدد ترتیبی است، به صورت مؤنث می‌آید: العاشرة

۱۰- الف) هم (ب) نحن (ج) نحن (د) أنتم (هر مورد ۰/۷۵)

الف) چون فعل به صورت جمع مذكر غایب آمده (ما وضعوا)، ضمیر منفصل مناسب آن به صورت جمع مذكر غایب می‌آید: هم ما وضعوا (آن‌ها قرار ندادند).

ب) چون فعل به صورت متکلم مع‌الغیر آمده (ما علینا)، ضمیر منفصل مناسب آن به صورت متکلم مع‌الغیر می‌آید: نحن ما علینا (ما ندانستیم).

ج) چون فعل به صورت متکلم مع‌الغیر آمده (لا تنسی)، ضمیر منفصل مناسب آن به صورت متکلم مع‌الغیر می‌آید: نحن لا تنسی (ما فراموش نمی‌کنیم)

د) چون فعل به صورت جمع مذكر مخاطب آمده (ستزلون)، ضمیر منفصل مناسب آن به صورت جمع مذكر مخاطب می‌آید: أنتم ستزلون (شما پایین خواهید آمد).

به هماهنگی حرفی میان ضمیرهای منفصل و متصل توجه کنید:

«الف» در «هَما» و «فَعَلَا» و «يَفْعَلان» «ن» در «هَئِ» و «فَعَلْنَ» و «يَفْعَلْنَ»

«ت» در «أَنْتِ» و «فَعَلْتَ» و «تَفْعَلْنَ» «تُما» در «أَنْتِما» و «فَعَلْتُما»

«تُم» در «أَنْتُمْ» و «فَعَلْتُمْ» «ت» در «أَنْتِ» و «فَعَلْتَ»

«تُن» در «أَنْتُنَّ» و «فَعَلْتُنَّ» «أ» در «أنا» و «أفْعَل»

«ن» در «نحن» و «فَعَلْنَا» و «نَفْعَل»

۱۱- الف) تلميذة (ب) الزابعة

ج) أَخْبَرَنِي (د) حُجْرَة (هر مورد ۰/۷۵)

الف) با توجه به کلمه بعد از جای خالی، «واحدة: یک»، باید در جای خالی اسمی بیاید که هم مفرد باشد و هم اعراب آن مانند «واحدة» مرفوع (س) باشد ← تلميذة

ب) با توجه به کلمه پیش از جای خالی «الغرفة: اتاق» باید در جای خالی اسمی بیاید که هم مؤنث باشد و هم مجرور: الزابعة

ج) به اتاق چهارم می‌روم.

د) با توجه به واژه «الجواز: همسایه» که مفرد و مذكر است، فعل نیز مفرد و مذكر می‌آید: أَخْبَرَنِي

همسایه از آن‌چه در خیابان اتفاق افتاد، مرا باخبر کرد.

د) با توجه به واژه «فارغة» که مفرد و مؤنث است و نقش صفت را دارد در جای خالی نیز موصوف به صورت مفرد و مؤنث می‌آید: حجرة

ج) در هتل، یک اتاق خالی را دیدم.

۱۲- الزجاج: شیشه (۰/۷۵)؛ کودک شیشه را شکست.

۱۳- الف) و او (خداوند) برای شما (۰/۷۵) از آسمان رزقی نازل می‌کند. (۰/۷۵)

ب) ماهی‌ها متعلق به آب‌های مجاور نیستند (۰/۷۵) بلکه به آب‌های اقیانوس اطلس تعلق دارند. (۰/۷۵)

ج) پدر، کودک را ادب کرد (۰/۷۵) و ادب شد. (۰/۷۵)

الف) يُزَلُّ: (فعل مضارع، فاعل آن ضمیر مستتر «هو»): نازل می‌کند / رزقا: رزق و روزی

ب) الأسماك: ماهی‌ها / ليست: نیست / المياه المجاورة (ترکیب وصفی): آب‌های مجاور اگر اسمی جمع غیرانسان باشد آن اسم در حکم یک اسم مفرد مؤنث تلقی می‌شود، در نتیجه فعل، صفت و ... برای آن مفرد مؤنث می‌آید:

المياه المجاور (نادرست) ← المياه المجاورة (درست)

جمع مکسر مفرد مذكر جمع مکسر مفرد مؤنث

غیرانسان غیرانسان

المحيط الأطلسي (ترکیب وصفی): اقیانوس اطلس

ج) أَدَّبَ (فعل ماضی): ادب کرد / الوالد (فاعل): پدر / الطَّفَل (مفعول): کودک را / تَأَدَّبَ (فعل ماضی): ادب شد

۱۴- الف) گزینة «۲» (ب) گزینة «۱» (هر مورد ۰/۷۵)

الف) سَيَعِلُ (فعل مستقبل، مفرد مذكر غایب): خواهد دانست یا خواهند دانست (به اعتبار این که فاعل آن (الَّذین جمع است) / الَّذِينَ (فاعل): کسانی که / ظَلَمُوا (فعل ماضی و فاعل آن ضمیر بارز (واو)): ستم نمودند.

ب) يَعِيشُ (فعل مضارع): زندگی می‌کند / مَعَل: با تو / في وطنك: در کشورت

درس نامه توپ برای شب امتحان

اسم اشاره: اسمی است که برای اشاره کردن به کار می‌رود و دارای دو نوع نزدیک (القريب) و دور (البعيد) است.

مفرد	مثنی	جمع	
هذا	هذان - هذین	هؤلاء	مذكر ← إشارة للقريب (اشاره به نزدیک)
هذه	هاتان - هاتین	هؤلاء	مؤنث ←
(این)	(این دو)	(این‌ها)	معنی ←
ذلك	—	أولئك	مذكر ← إشارة للبعيد (اشاره به دور)
تلك	—	أولئك	مؤنث ←
(آن)	—	(آن‌ها)	معنی ←

کلمات پرسشی

أ	هل	مَنْ	ما	أَيْنَ	مَتَى	كَيْفَ	كَمْ	لِمَ (لماذا)
آیا	آیا	چه کسی	چه چیزی	کجا	چه زمان	چگونه	چند، چه قدر	چرا

اعداد: به دو گروه تقسیم می‌شوند:

❶ **اعداد اصلی:** که بیانگر تعداد هستند.

❷ **اعداد ترتیبی:** که بیانگر ترتیب و رتبه هستند (که در فارسی با پسوند «م» یا «مین» و در عربی بر وزن «الفاعل» یا «الفاعلة» به کار می‌روند).

اعداد اصلی، یک تا دوازده	
یک:	واحد
دو:	إثنان
سه:	ثلاثة
چهار:	أربعة
پنج:	خمسة
شش:	ستة

اعداد ترتیبی، یکم تا دوازدهم	
یکم:	الأول / الأولى
دوم:	الثاني / الثانية
سوم:	الثالث / الثالثة
چهارم:	الرابع / الرابعة
پنجم:	الخامس / الخامسة
ششم:	السادس / السادسة

قواعد درس اول: مرور قواعد عربی هفتم، هشتم و نهم

علامت‌ها: فتحة َ / كسرة ِ / ضمة ُ / تنوين ً ٍ ٌ

اسم

اسم از نظر عدد: در عربی هر اسمی بیانگر تعداد خاصی است که عبارت‌اند از:

مفرد (یکی)، مثنی (دوتا) و جمع (بیشتر از دوتا)

❶ **علامت مثنی (ان - ين):** هم برای مذکر و هم برای مؤنث استفاده می‌شود.

البته علامت مؤنث (ة - ة) در مثنی تبدیل به «ت» می‌شود؛ مانند:

مدرسة ← مدرستين، مدرستين

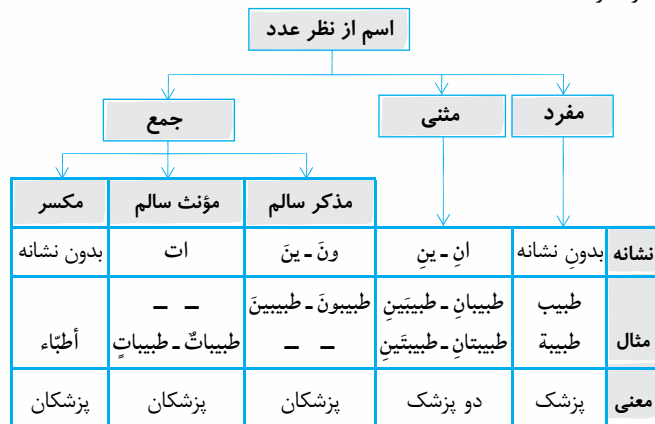
❷ **جمع سالم:** جمعی است که برای ساختن آن، باید نشانه جمع (ون - ين - ات) را به انتهای اسم مفرد، اضافه کنیم؛ مانند:

عارف ← عارفون، عارفين / عارفة ← عارفات

❸ **جمع مکسر:** جمعی است که روش و نشانه خاصی ندارد و فقط براساس شنیده‌ها یاد گرفته می‌شود و در آن، شکل و نظم ظاهری اسم مفرد دچار تغییر می‌شود؛ مانند:

عارف ← عُرَفاء

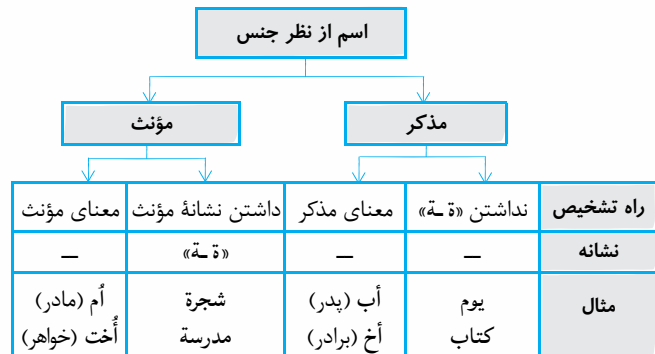
● آیا همه اسم‌های مفرد حتماً دارای جمع مکسر هستند؟ خیر، بعضی از اسم‌ها جمع مکسر ندارند.

اسم از نظر جنس: در عربی هر اسمی، یا مذکر محسوب می‌شود و یا مؤنث؛ البته دلیل

مؤنث بودن در بعضی از اسم‌ها داشتن علامت مؤنث (ة - ة) است (مانند: مزرعة) و در

بعضی، داشتن معنای مخصوص مؤنث‌ها (مانند: أم؛ مادر)

آشنایی با صیغه (شخص) و صرف فعل‌های ماضی و مضارع: در فارسی، فعل‌ها و ضمیرها برای شش شخص (شش حالت) به کار می‌رود. شخص در عربی، «صیغه» نامیده می‌شود.

شخص یا صیغه در فارسی	شخص یا صیغه در عربی	ضمیر پیوسته	فعل ماضی	فعل مضارع
اول شخص مفرد (من) أنا	متکلم وحده	ي [ا-م]	فَعَلْتُ (انجام دادم)	أَفْعُلُ (انجام می‌دهم)
دوم شخص مفرد (تو) أَنْتَ	مخاطب مفرد مذکر	كَ [ا-ت]	فَعَلْتَ (انجام دادی)	تَفْعَلُ (انجام می‌دهی)
(تو) أَنْتِ	مفرد مؤنث	كِ [ا-ت]	فَعَلْتِ (انجام دادی)	تَفْعَلِينَ (انجام می‌دهی)
سوم شخص مفرد (او) هُوَ	غائب مفرد مذکر	هُ / هِ [ا-ش]	فَعَلَ (انجام داد)	يَفْعُلُ (انجام می‌دهد)
(او) هِيَ	مفرد مؤنث	هَا [ا-ش]	فَعَلَتْ (انجام داد)	تَفْعُلُ (انجام می‌دهد)
اول شخص جمع (ما) نَحْنُ	متکلم مع الغیر	نا [ا-مان]	فَعَلْنَا (انجام دادیم)	نَفْعُلُ (انجام می‌دهیم)
دوم شخص جمع	مخاطب			
	جمع مذکر	كُم [ا-تان]	فَعَلْتُمْ (انجام دادید)	تَفْعَلُونَ (انجام می‌دهید)
	جمع مؤنث	كُنَّ [ا-تان]	فَعَلْتُنَّ (انجام دادید)	تَفْعَلْنَ (انجام می‌دهید)
(شما)	مثنی مذکر	كُما [ا-تان]	فَعَلْتُما (انجام دادید)	تَفْعَلَانِ (انجام می‌دهید)
	مثنی مؤنث	كُما [ا-تان]	فَعَلْتُما (انجام دادید)	تَفْعَلَانِ (انجام می‌دهید)
سوم شخص جمع	غائب			
	جمع مذکر	هُمْ [ا-شان]	فَعَلُوا (انجام دادند)	يَفْعَلُونَ (انجام می‌دهند)
	جمع مؤنث	هُنَّ [ا-شان]	فَعَلْنَ (انجام دادند)	يَفْعَلْنَ (انجام می‌دهند)
(آن‌ها)	مثنی مذکر	هُما [ا-شان]	فَعَلَا (انجام دادند)	يَفْعَلَانِ (انجام می‌دهند)
	مثنی مؤنث	هُما [ا-شان]	فَعَلتا (انجام دادند)	تَفْعَلَانِ (انجام می‌دهند)

فعل ماضی استمراری: هرگاه یکی از فعل‌های خانواده «کان» (کَانَ - کَانَا - کَانَتْ - کَانَتَا و...) کمی قبل‌تر از یک فعل مضارع بیاید، این دو فعل را در فارسی به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌کنیم؛ مانند:

كان الطَّالِبُ يَذْهَبُ: دانش‌آموزان می‌رفتند.

البناتُ كانتا تَكْتُبانِ: دو دختر، می‌نوشتند.

كانوا يَكْتُبُونَ: می‌نوشتند.

حروف اصلی / وزن: سه حرف اصلی کلمات را «ریشه» می‌نامیم؛ مانند ریشه «دخُل» در «أَدْخَلَ، تَدَاخَلَ، دَخِلَ، مُدَاخَلَةٌ» با جایگزین کردن سه حرف «قَ - عِل» به جای ریشه کلمات می‌توانیم وزن آن‌ها را به دست آوریم (وزن: آهنگ و ریتم کلمه است)؛ مانند: أَخْرَجَ بر وزن أَفْعَلُ / جَمِيلَ بر وزن فَعِيل

ماضی	دَخَلَ [وارد شد]
ماضی منفی ما + ماضی	ما دَخَلَ [وارد نشد]
مضارع	يَدْخُلُ [وارد می‌شود]
مضارع منفی لا + مضارع	لا يَدْخُلُ [وارد نمی‌شود]
مستقبل (آینده) سَ / سَوْفَ + مضارع	سَيَدْخُلُ [وارد خواهد شد] / سوف يَدْخُلُ [وارد خواهد شد]
نهی لا + مضارع مجزوم	لا تَدْخُلُ [وارد نشو]
امر مضارع مجزوم با حذف «ت» و جایگزینی «ا»	ادْخُلْ [وارد شو]

در ساختن امر و نهی، منظور از «مضارع مجزوم» چیست؟

برای ساختن فعل امر و نهی باید در انتهای فعل مضارع تغییراتی ایجاد کنیم (به این تغییرات، «مجزوم کردن» گفته می‌شود)، که شامل این موارد می‌شود:

❶ اگر در آخر فعل، ضمه (ـُ) داشتیم به سکون (ـَ) تبدیل کنیم؛ مانند:

تَجَلَّسَ ← لا تَجَلَّسْ

❷ «ن» را از آخر فعل، حذف کنیم به شرط این‌که قبلیش یکی از سه حرف (و - ا - ی) باشد؛ مانند:

تَجَلَّسُوا - تَجَلَّسَانِ - تَجَلَّسَيْنِ ← لا تَجَلَّسُوا - لا تَجَلَّسَا - لا تَجَلَّسِي

❸ در جمع مؤنث، حرف «ن» شرط گفته‌شده را ندارد، پس «ن» حذف نمی‌شود؛ مانند:

تَجَلَّسْنَ ← لا تَجَلَّسْنَ

تفاوت «لا» در فعل نهی و نفی چیست؟ (تفاوت لای نهی و نفی)

با به کار بردن «لا» در نهی باید انتهای فعل را تغییر دهیم (لا تَجَلَّسْ: ننشین) ولی با به کار بردن «لا» در نفی، انتهای فعل هیچ تغییری نمی‌کند (لا تَجَلَّسْ: نمی‌نشین)

بنابراین روش ساختن فعل نهی: لا (لای نهی) + مضارع مجزوم

روش ساختن فعل امر: فعل امر فقط از صیغه‌های دوم شخص مفرد و جمع (مخاطب) در مضارع ساخته می‌شود؛ البته با انجام سه مرحله:

❶ حذف «ت» از ابتدای فعل مضارع (دوم شخص)

❷ جایگزین کردن «ا» به جای حرف حذف‌شده «ت»؛ البته به شرط این‌که حرف بعد از «ت» ساکن باشد (اگر ساکن نبود نیازی به جایگزین کردن «ا» نیست).

علامت «ا» به علامت حرف دوم ریشه بستگی دارد: اگر حرف دوم ریشه، ضمه داشت به «ا» ضمه می‌دهیم، اگر فتحه یا کسره داشت فقط کسره می‌دهیم:

سَ - یا - اُ

(علامت فتحه (أ - آ) فقط در مورد خاصی از امر به کار می‌رود: درس چهارم باب افعال)

❸ انتهای فعل را به روش گفته‌شده تغییر می‌دهیم (یعنی مجزوم می‌کنیم)؛ مانند:

تَجَلَّسْ (می‌نشین) ← اِجْلِسْ (بنشین)

تَجَلَّسَيْنِ (می‌نشین) ← اِجْلِسِي (بنشین)

تَجَلَّسُوا (می‌نشینید) ← اِجْلِسُوا (بنشینید)

تَجَلَّسَانِ (می‌نشینید) ← اِجْلِسَا (بنشینید)

تَجَلَّسْنَ (می‌نشینید) ← اِجْلِسْنَ (بنشینید)